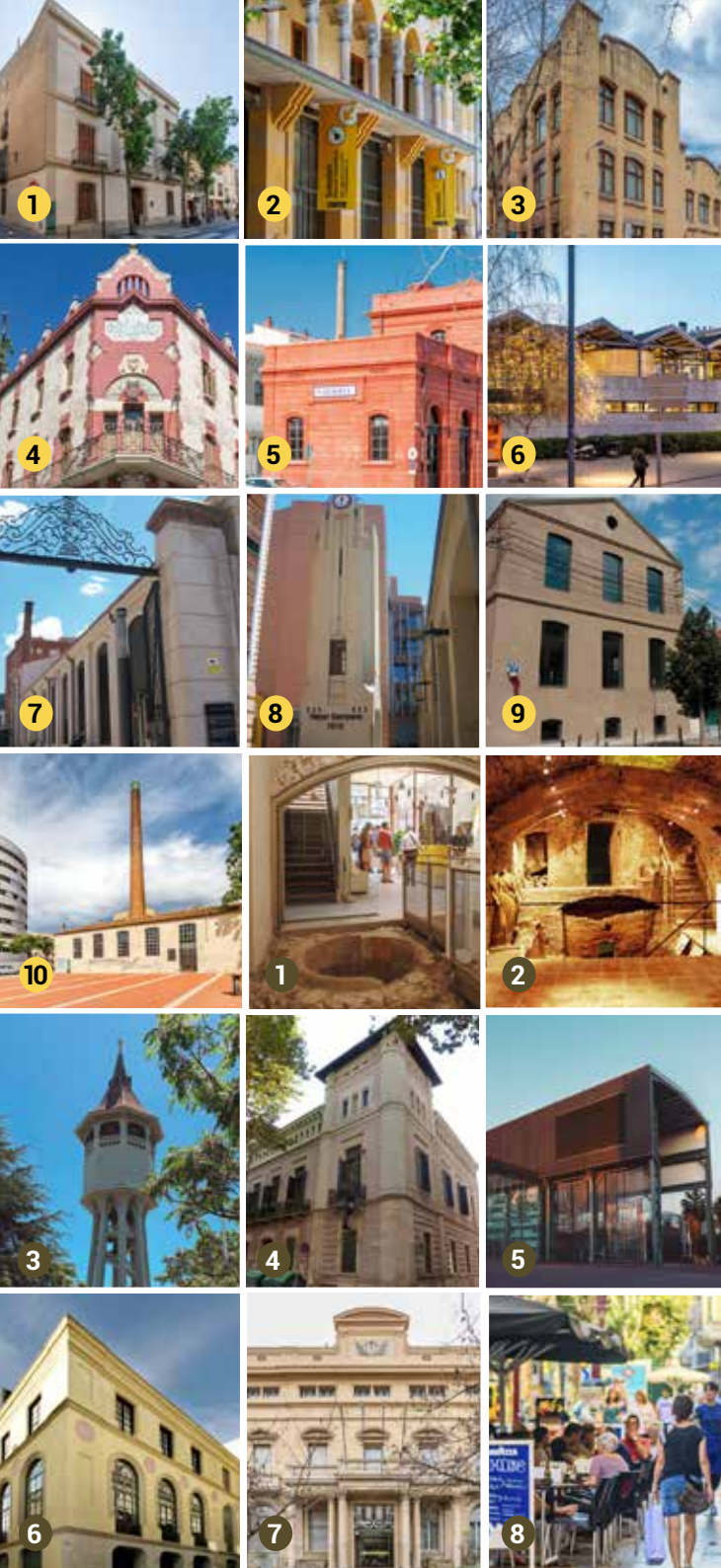

DESCOBREIX EL TURISME INDUSTRIAL DE SABADELL

La ciutat de Sabadell va ésser pionera en la Revolució Industrial de Catalunya, concretament en el sector tèxtil. Va ser la primera ciutat llanera de l'Estat Espanyol i una de les ciutats industrials més importants. Per això va rebre el sobrenom de "la Manchester Catalana". Aquest ràpid desenvolupament industrial va ser possible gràcies a l'energia del vapor.

Les xemeneies són part del patrimoni industrial que resta a la ciutat després que s'enderroquessin les fàbriques i els vapors als quals pertanyien.

A Sabadell encara es conserven alguns vapors als quals, un cop restaurats, se'ls ha donat un nou ús com a equipament municipal o cultural.

Ruta industrial

Ajuntament de
Sabadell

visit**Sabadell**

Museu d'Història
de Sabadell

Turisme
Vallès
Occidental

BCN+ Costa
Barcelona

XATIC
XARXA DE TURISME INDUSTRIAL DE CATALUNYA

Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa
i Treball

<http://tus.es>

www.fgc.cat

www.rodaliesdecatalunya.cat

Temps aproximat del recorregut: hora i mitja
(només inclou les visites exteriors dels edificis)
Distància del recorregut: 2,3 km a peu

Oficina de turisme
C. del Pedregar, 13
08202 Sabadell

+34 93 725 64 95 / +34 656 194 292

www.visitsabadell.com

oficinaturisme@ajsabadell.cat

[@sbdturisme](https://www.instagram.com/sbdturisme)

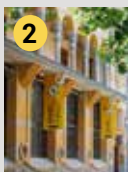
visit**Sabadell**

CASA - FÀBRICA TURULL

C. del Doctor Puig, 16

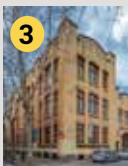
La seva construcció es va iniciar el 1812. Manté l'estructura original i amb els anys s'ha destinat a altres usos. És la seu del Museu d'Art de la ciutat. L'edifici que els Turull van destinar a residència familiar té l'entrada pel carrer del Dr. Puig i la fàbrica tèxtil s'ubicava en una construcció annexa – de més llargària, amb planta baixa i dos pisos –, confronta amb el carrer de les Comèdies i que dona al mateix pati de la casa. Al primer pis hi treballaven les cosidores i les escudadores i el segon es dedicava a magatzem. Les màquines de filar estaven instal·lades en un molí del riu Ripoll. El 28 de setembre del 1860 Sabadell va rebre la visita de la reina Isabel II d'Espanya. L'estada va ser l'esdeveniment social de la dècada i la casa es va reformar amb una rica decoració que avui forma part del Museu.

DESPATX LLUCH

C. de la Indústria, 10

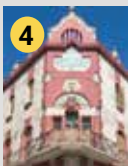
Edifici modernista projectat el 1908 per l'arquitecte Juli Batllellé. El Despatx Lluch era on es comercialitzaven els tèxtils que fabricava la família Lluch. De fet, al carrer de la Indústria, on es troba situat, hi havia diversos despatxos tèxtils i també algun vapor. Actualment acull l'oficina d'Atenció Ciutadana de l'Ajuntament de Sabadell.

FÀBRICA SALLARÈS I DEU

C. de la Concepció, 20

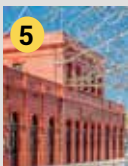
Antiga fàbrica i despatx tèxtil de la família Sallarès i Deu. Va ser projectat el 1912 i construït l'any 1914 per Eduard Maria Balcells i Buigas. L'edifici original només tenia un pis, però va patir una remodelació a causa del continu creixement de la fàbrica. El segon pis es va afegir als anys 40 tot preservant els detalls modernistes. Actual seu de la Companyia d'Aigües de Sabadell i Museu de l'Aigua de Sabadell (www.cassa.es/area-educativa/museu-de-laigua-cassa/)

HOTEL SUÍS

C. de la Indústria, 59

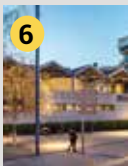
És un dels edificis més emblemàtics del modernisme a Sabadell, com podeu comprovar observant la façana. Situat al carrer de la Indústria, al costat de l'estació dels ferrocarrils, que era el punt d'arribada tant dels viatjants de comerç com de matèries primeres. El seu autor, Juli Batllellé, transformà una filera de cases en hotel el 1902. No s'utilitza com a hotel des del 1913.

ANTIGA ESTACIÓ DEL FERROCARRIL DEL NORD

C. de l'Estació, 21

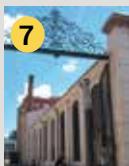
El sobrecoast del preu del carbó motivà que els primers fabricants de Sabadell impulsessin l'arribada del ferrocarril l'any 1855 a la ciutat amb la intenció d'abaratir costos. De gran importància pel desenvolupament industrial: permetia l'arribada de matèries primeres (carbó i llana) i la de comerciants que venien a comprar. Pertanyia a una de les línies fèrries més antigues de l'Estat espanyol. L'any 1889, va ser reconstruïda i ja oferí l'aspecte actual. Avui és l'estació d'autobusos de la ciutat i acull l'Associació d'Amics del Ferrocarril-VallesFer.

VAPOR BADIA

C. de les Tres Creus, 127

Vapor de doble amplada amb planta i pis construït el 1867 que va comptar amb una màquina de vapor sistema Alexander de 20 cavalls de potència, molt proper a la via del tren i amb bona comunicació amb altres indústries del riu Ripoll. És el vapor més ben conservat d'acord amb l'estat original. Era més llarg, però una part es va cremar. La casa de màquines i la xemeneia no es conserven perquè en perillava l'estructura. Actualment acull la biblioteca central de la ciutat.

VAPOR CODINA

C. de Blasco de Garay, 17

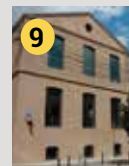
D'aquest complex fabril construït el 1880 se'n conserven la xemeneia i dues naus industrials que tenen façana al carrer de Blasco de Garay. El vapor Codina va ser un dels exemples de l'anomenat model Power and Room System, que consistia a rendibilitzar la inversió que comportava la construcció d'un edifici equipat amb màquina de vapor a partir del lloguer de les naus i de la mateixa força motriu. Actualment una nau –que conserva algunes de les peces de l'embarat de l'antiga nau industrial– acull diversos serveis municipals.

CAL SAMPERE

C. de Sallarès i Pla, cantonada amb c. del Jardí

Edifici construït per Feliu Sampere el 1912, on es feien teixits de llana. Des del primer dia va funcionar amb electricitat; per tant, no és un vapor, tot i que conserva la mateixa tipologia arquitectònica. Els telers eren els mateixos que els dels vapors, amb la diferència que el motor no era una màquina de vapor sinó l'electricitat. No hi ha xemeneia ni casa de màquines. És curiosa la torre del rellotge, que encara es conserva i que servia per avisar del canvi de torn als treballadors. Actualment acull una de les botigues d'Abacus.

VAPOR PISSIT

C. d'Alemanya, 6

Aquest és un dels primers vapors (1843) i dels més importants de Sabadell, obra de Josep Duran i Sors. Encara conserva a l'interior la maquinària utilitzada al segle passat com la selfactina, l'embarat original i les cardes. La nau de la dreta correspon a la sala de telers. A la nau esquerra hi havia telers a la planta baixa, mentre que al primer pis hi havia les oficines, magatzems (cal fixar-se en el muntacàrregues) i les cosidores (dones que reparaven a mà les tares de les teles). La xemeneia va ser enderrocada perquè en perillava l'estructura.

VAPOR BUXEDA VELL

C. de Cervantes, 68

Es va construir entre els anys 1852 i el 1854. A la fàbrica es realitzava tot el cicle productiu llaner. Simbolitza la primera fase en el procés de mecanització i va ser el primer establiment industrial de la ciutat amb enllumenat elèctric, l'any 1876, produït per una de les seves primeres màquines de vapor. De l'antiga fàbrica se'n conserva la sala de màquines i una petita part d'una nau. Aquest espai acull l'exposició "Del vapor a l'electricitat". Visites concertades.

Altres destacats:

1 SABONERIA CASA DURAN
C. del Pedregar, 13

2 FORNS I OBRADOR DE L'ESCAIOLA
Via Massagué, 5

3 TORRE DE L'AIGUA
Plaça de la Torre de l'Aigua

4 CASA PONSÀ
C. de la Concepció, 20

5 FIRA SABADELL
C. de les Tres Creus, 202

6 TEATRE PRINCIPAL
C. de Sant Antoni Maria Claret, 21

7 GREMI DE FABRICANTS
C. de l'Escola Industrial, 16 i 18

8 RAMBLA

i OFICINA DE TURISME
Casa Duran
C. del Pedregar, 13